

Απόφαση 16°/5°/4°/24.08.2026 της Διοικούσας Επιτροπής του ΤΕΕ ΘΡΑΚΗΣ

κατά την συνεδρίαση της 24^{ης} Αυγούστου 2026

για το Θέμα 5°: «Διατύπωση θέσης του ΤΕΕ Θράκης στη Δημόσια Διαβούλευση σχετικά με τις διασυνοριακές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την «Εξόρυξη και επεξεργασία πολυμεταλλικών μεταλλευμάτων από το κοίτασμα «Rozino, Tintyana PLA» που βρίσκεται στην δήμο Ivaylovgrad, στην περιοχή Haskono της Βουλγαρίας»

Η Διοικούσα Επιτροπή του ΤΕΕ - Θράκης σχετικά με τη Διατύπωση θέσης στη Δημόσια Διαβούλευση σχετικά με τις διασυνοριακές περιβαλλοντικές επιπτώσεις από την «Εξόρυξη και επεξεργασία πολυμεταλλικών μεταλλευμάτων από το κοίτασμα «Rozino, Tintyana PLA» που βρίσκεται στην δήμο Ivaylovgrad, στην περιοχή Haskono της Βουλγαρίας αφού έλαβε υπόψη:

1. τη διασυνοριακή διαδικασία περιβαλλοντικής αξιολόγησης της επενδυτικής πρότασης «Εξόρυξη και επεξεργασία πολυμεταλλικών μεταλλευμάτων από το κοίτασμα Rozino, περιοχή Tintyana», στη Δημοκρατία της Βουλγαρίας, στο πλαίσιο της Σύμβασης Espoo,
2. τη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων του έργου και τα διαθέσιμα τεχνικά παραρτήματά της,
3. τις αρχικές παρατηρήσεις της Διεύθυνσης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας,
4. τις μεταγενέστερες απαντήσεις και διευκρινίσεις της εταιρείας επί των παρατηρήσεων των αρμόδιων αρχών,
5. την 10°/4°/6°/27.04.2026 απόφαση συγκρότησης και το έργο της επιστημονικής Ομάδας Εργασίας του ΤΕΕ Θράκης, η οποία αποτελείται από επιστήμονες με ειδίκευση, μεταξύ άλλων, στην υδραυλική, υδρολογία, υδρογεωλογία, γεωλογία, ορυκτολογία, γεωχημεία, χημεία, χημική μηχανική, ασφάλεια βιομηχανικών εγκαταστάσεων και τεχνικά έργα,
6. την από 24.08.2026 εισήγηση της ανωτέρω Ομάδας Εργασίας με τίτλο «Επί της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων της επενδυτικής πρότασης “Εξόρυξη και επεξεργασία πολυμεταλλικών μεταλλευμάτων από το κοίτασμα Rozino, περιοχή Tintyana”»,
7. το γεγονός ότι η προτεινόμενη δραστηριότητα αναπτύσσεται σε περιοχή με άμεση υδρολογική σύνδεση με τον Ερυθροπόταμο και, μέσω αυτού, με τον ποταμό Έβρο, γεγονός που προσδίδει στο έργο σαφή διασυνοριακή περιβαλλοντική διάσταση,
8. τα συμπεράσματα της Ομάδας Εργασίας, σύμφωνα με τα οποία σημαντικός αριθμός κρίσιμων παραμέτρων παραμένει ανεπαρκώς τεκμηριωμένος ή μετατίθεται για διερεύνηση σε μεταγενέστερα στάδια του έργου, ενώ τα ζητήματα αυτά αποτελούν βασικά στοιχεία της περιβαλλοντικής αξιολόγησης,
9. την ανάγκη εφαρμογής της αρχής της προφύλαξης, ιδίως σε έργα με δυνητικές διασυνοριακές επιπτώσεις, όταν υφίστανται επιστημονικές αβεβαιότητες που αφορούν ενδεχόμενες σοβαρές ή μη αναστρέψιμες επιπτώσεις σε υδατικούς πόρους, οικοσυστήματα και ανθρώπινες δραστηριότητες

αποφάσισε ότι:

1. Υιοθετεί, ως τεχνική και επιστημονική βάση της παρούσας απόφασης, την εισήγηση της επιστημονικής Ομάδας Εργασίας του ΤΕΕ Θράκης και τα συμπεράσματά αυτής.

2. Διαπιστώνει ότι, με βάση τα στοιχεία που έχουν τεθεί υπόψη της Ομάδας Εργασίας, η υποβληθείσα Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, σε συνδυασμό με τις μεταγενέστερες διευκρινίσεις της εταιρείας, **δεν τεκμηριώνει με την απαιτούμενη πληρότητα ότι το προτεινόμενο έργο είναι δυνατόν να λειτουργήσει χωρίς ουσιώδεις κινδύνους για το περιβάλλον και τους διασυννοριακούς υδατικούς πόρους.**

3. Θεωρεί ότι οι διαπιστωθείσες ελλείψεις δεν συνιστούν απλώς ζητήματα επιμέρους τεχνικών λεπτομερειών, αλλά αφορούν κρίσιμες παραμέτρους του συνολικού περιβαλλοντικού σχεδιασμού και της ασφάλειας του έργου, ιδίως:

- δεν τεκμηριώνεται επαρκώς η μακροχρόνια γεωχημική συμπεριφορά των αποβλήτων
- δεν έχουν πραγματοποιηθεί κινητικές δοκιμές για την αξιολόγηση της πιθανότητας ανάπτυξης όξινης απορροής
- δεν παρουσιάζονται πλήρη πρωτογενή δεδομένα των υδρογεωλογικών δοκιμών
- δεν αξιολογείται επαρκώς ο ρόλος των ρηξιγενών ζωνών στην υπόγεια κυκλοφορία των υδάτων
- δεν παρουσιάζεται ολοκληρωμένη ποσοτική ανάλυση δυσμενών σεναρίων αστοχίας της εγκατάστασης τελμάτων
- δεν τεκμηριώνεται πλήρως η συμπεριφορά της εγκατάστασης σε συνδυασμό σεισμού, ακραίων βροχοπτώσεων και πιθανής λειτουργικής αστοχίας
- η στατική, σεισμική και γεωτεχνική τεκμηρίωση του φράγματος δεν είναι διαθέσιμη ώστε να επιτρέπεται ανεξάρτητος έλεγχος
- δεν αποσαφηνίζεται η τελική μεταλλουργική επεξεργασία του συμπυκνώματος και οι αντίστοιχες περιβαλλοντικές επιπτώσεις της, καθώς η αξιολόγηση τερματίζεται στην πρώτη φάση
- δεν παρουσιάζεται ισοζύγιο μάζας των χρησιμοποιούμενων χημικών αντιδραστηρίων και των προϊόντων αποδόμησής τους
- δεν τεκμηριώνεται επαρκώς η συνολική τεchnοοικονομική βιωσιμότητα
- δεν έχει καθοριστεί χρηματοοικονομική κάλυψη ανάλογη του κινδύνου
- δεν έχει καθοριστεί δεσμευτικό σύστημα διασυννοριακής παρακολούθησης
- δεν έχει εκπονηθεί μελέτη θραύσης φράγματος

4. Επισημαίνει ότι, πριν από οποιαδήποτε θετική περιβαλλοντική γνωμοδότηση, απαιτείται, κατ' ελάχιστον, η συμπλήρωση της τεχνικής τεκμηρίωσης με:

α) ολοκληρωμένη υδρογεωλογική διερεύνηση των ρηξιγενών ζωνών,

β) κινητικές γεωχημικές δοκιμές και μακροχρόνια γεωχημική προσομοίωση,

γ) πλήρη ποσοτική ανάλυση κινδύνου αστοχίας της εγκατάστασης τελμάτων,

δ) μελέτη θραύσης φράγματος,

ε) ανάλυση των συνεπειών ενδεχόμενου διασυννοριακού ατυχήματος,

στ) ολοκληρωμένο ισοζύγιο των χημικών αντιδραστηρίων και των προϊόντων αποδόμησής τους,

ζ) σαφή προσδιορισμό της τελικής μεταλλουργικής επεξεργασίας του συμπυκνώματος και των συνοδών περιβαλλοντικών επιπτώσεων και

η) επικαιροποιημένη αξιολόγηση των επιπτώσεων υπό συνθήκες κλιματικής αλλαγής.

5. Ζητεί να εξεταστεί από τις αρμόδιες αρχές η **αναβάθμιση της κατηγορίας κινδύνου του έργου**, σύμφωνα με το ισχύον ευρωπαϊκό κανονιστικό πλαίσιο, λόγω της δυνητικής έκτασης των συνεπειών ενδεχόμενου μεγάλου ατυχήματος.

6. Θεωρεί ότι η τελική μεταλλουργική διαχείριση του παραγόμενου συμπυκνώματος δεν μπορεί να αποσυνδέεται από τη συνολική περιβαλλοντική αξιολόγηση του έργου, δεδομένου ότι η υφιστάμενη ΜΠΕ δεν αποτυπώνει επαρκώς το δεύτερο στάδιο της μεταλλουργικής επεξεργασίας και τις αντίστοιχες περιβαλλοντικές επιπτώσεις.

7. Υπογραμμίζει ότι τα σχέδια αντιμετώπισης έκτακτων περιστατικών, η επιχειρησιακή ετοιμότητα, οι χρόνοι απόκρισης, η ενημέρωση των κατάντη περιοχών και οι διασυννοριακοί μηχανισμοί συνεργασίας αποτελούν ουσιώδη στοιχεία της περιβαλλοντικής αξιολόγησης και πρέπει να προηγούνται της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

8. Θεωρεί ότι η **πληρότητα της συγκεκριμένης επενδυτικής πρότασης δεν έχει αποδειχθεί στον απαιτούμενο βαθμό**, ιδίως ως προς τις κρίσιμες παραμέτρους που συνδέονται με τη μακροχρόνια περιβαλλοντική ασφάλεια. Επιπλέον στην περίπτωση της συγκεκριμένης επένδυσης, **η έκταση των δυνητικών συνεπειών ενός μεγάλου ατυχήματος αποτελεί καθοριστικό στοιχείο** για την αξιολόγηση του συνολικού βαθμού επικινδυνότητας του έργου και δεν μπορεί να αντιμετωπίζεται ως υποθετικό ή αμελητέο ενδεχόμενο.

9. Υπό τα ανωτέρω, το ΤΕΕ Θράκης θεωρεί ότι η συγκεκριμένη επενδυτική πρόταση, στην παρούσα μορφή και με τα διαθέσιμα στοιχεία, δεν έχει αποδείξει την απαιτούμενη πληρότητα και το αναγκαίο επίπεδο περιβαλλοντικής και τεχνικής ασφάλειας ώστε να μπορεί να υποστηριχθεί η αδειοδότησή της.

10. Καλεί τις αρμόδιες ελληνικές αρχές, στο πλαίσιο της διασυννοριακής διαδικασίας, να λάβουν υπόψη τις ανωτέρω τεχνικές παρατηρήσεις και να ζητήσουν από τις αρμόδιες βουλγαρικές αρχές και τον φορέα του έργου την πλήρη συμπλήρωση και τεκμηρίωση των κρίσιμων στοιχείων πριν από την ολοκλήρωση της διαδικασίας περιβαλλοντικής αδειοδότησης.

10. Αποφασίζει την αποστολή της παρούσας απόφασης, συνοδευόμενη από την έκθεση της Ομάδας Εργασίας που αποτελεί την Τεχνική και Επιστημονική Τεκμηρίωση της θέσης του Τμήματος, προς:

- το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας και τη Διεύθυνση Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙΠΑ),
- τις λοιπές κατά περίπτωση αρμόδιες ελληνικές αρχές στο πλαίσιο της διασυννοριακής διαδικασίας,
- καθώς και κάθε άλλο αρμόδιο φορέα που εμπλέκεται στη διαδικασία περιβαλλοντικής αξιολόγησης.

11. Εξουσιοδοτεί τον Πρόεδρο του ΤΕΕ Θράκης για κάθε περαιτέρω ενέργεια που απαιτείται για την κοινοποίηση και τεκμηρίωση της θέσης του Τμήματος και, εφόσον απαιτηθεί, για την υποβολή συμπληρωματικών τεχνικών παρατηρήσεων στο πλαίσιο της διασυνοριακής διαδικασίας.

Ο Πρόεδρος
της Διοικούσας Επιτροπής
του ΤΕΕ Θράκης

Ο Γενικός Γραμματέας
του ΤΕΕ Θράκης

Παρασκευόπουλος Πολυζώης

Κούγκουλος Μιχαήλ